

Social- og
Boligministeriet

2025

Velfærdspolitisk Analyse

Udvikling på plejefamilieområdet

Indhold

1.	Resumé.....	3
2.	Indledende karakteristik af anbragte børn og unge.....	4
3.	Udvikling i antal plejefamilier	11
4.	Antal plejefamilier med ledige pladser	17
5.	Flere forstærkede plejefamilier	19
6.	Plejefamiliernes uddannelsesniveau og indkomst.....	21
7.	Udvikling i plejeforældrenes alder.....	25
8.	Fremskrivning af antal plejefamilier, 2024-2070.....	28
9.	Litteraturliste	31

1. Resumé

Når et barn eller en ung person skal anbringes uden for hjemmet, skal kommunens valg af anbringelsessted altid bero på en konkret og individuel vurdering af barnets eller den unges støttebehov. For nogle børn og unge, eksempelvis børn og unge med svære psykiske vanskeligheder eller omfattende funktionsnedsættelser, kan den bedste løsning være en anbringelse på et børne- og ungehjem. For mange anbragte børn og unge vil en anbringelse i en plejefamilie imidlertid være den bedste løsning.

Der skelnes overordnet mellem fire typer af plejefamilier i Danmark. De fire typer af plejefamilier skal være med til at sikre, at plejefamilierne samlet set matcher bredden i behovene hos anbragte børn og unge. Denne analyse beskriver nogle af de centrale tendenser på plejefamilieområdet, herunder udviklingen i antal plejefamilier samt plejefamiliernes løn, uddannelsesniveau og alder.

Hovedresultater og centrale pointer i analysen er:

- Ved udgangen af 2024 var der knap 6.100 plejefamilier i Danmark. Det omfatter knap 2.200 almene plejefamilier, godt 2.600 forstærkede plejefamilier og 260 specialiserede plejefamilier, der alle var generelt godkendt af socialtilsynet. Dertil omfatter det knap 1.000 netværksplejefamilier, der var godkendt af en kommune som konkret egnet i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung på baggrund af en personlig relation.
- Antallet af plejefamilier er samlet set faldet i løbet af de senere år. Mens der har været en lille stigning på godt 150 netværksplejefamilier i perioden 2014-2024, har der i samme periode været et fald på godt 1.600 generelt godkendte plejefamilier. Hvor der ved udgangen af 2014 var knap 6.700 plejefamilier, som var generelt godkendt af socialtilsynet, var antallet faldet til knap 5.100 plejefamilier ved udgangen af 2024. Det svarer til et fald på 24 pct. i perioden 2014-2024. Udviklingen de senere år har samtidig medført en øget specialisering på plejefamilieområdet, idet antallet af forstærkede plejefamilier er steget, mens antallet af almene plejefamilier er faldet.
- Selvom antallet af plejefamilier samlet set er faldet over en årrække, er andelen af anbragte børn og unge i plejefamilier ikke faldet tilsvarende. Det hænger blandt andet sammen med, at antallet af anbragte børn og unge også er faldet. Hvor det var 54 pct. af alle anbragte børn og unge, der boede i en plejefamilie ved udgangen af 2014, var det steget til 61 pct. ved udgangen af 2019. Siden da er andelen faldet en smule igen til 57 pct. ved udgangen af 2024.
- Antallet af plejefamilier forventes samlet set at falde yderligere i de kommende år. Fremskrives antallet af generelt godkendte plejefamilier en årrække frem på baggrund af plejeforældrenes alder, antallet af nygodkendte plejefamilier og andelen af ophørte plejefamilier i perioden 2022-2024, så falder antallet af generelt godkendte plejefamilier – alt andet lige – til et niveau under 3.000 plejefamilier i perioden frem mod 2070. Dog er det vigtigt at bemærke, at fremskrivningen er behæftet med stor usikkerhed. Fremskrivningen tager heller ikke i betragtning, hvorvidt behovet for plejefamilier vil ændre sig over årene, eksempelvis hvis der kommer færre børn og unge, som får behov for en anbringelse uden for hjemmet.

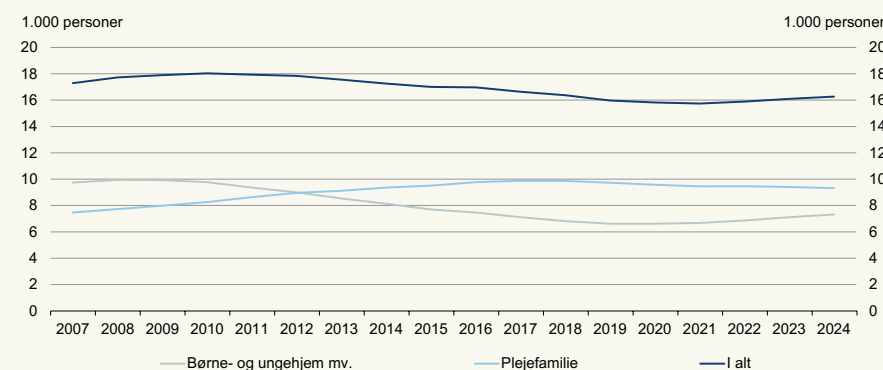
2. Indledende karakteristik af anbragte børn og unge

Den 1. januar 2024 trådte barnets lov i kraft, og det er efter bestemmelserne i denne lov, at kommunerne træffer afgørelse om sociale indsatser til børn og unge i dag. Det omfatter også anbringelser uden for hjemmet. Hvis en kommune bliver opmærksom på bekymrende forhold hos en familie, et barn eller en ung, kan en anbringelse uden for hjemmet være nødvendig for at sikre barnets eller den unges trivsel og udvikling. Det kan være tilfælde, hvor barnets eller den unges behov ikke kan imødekommes gennem indsatser i hjemmet, eksempelvis på grund af alvorlige og omfattende problemer som vold og misbrug i hjemmet. En anbringelse uden for hjemmet kan også være nødvendig, hvis barnet eller den unge har et omfattende støttebehov på grund af psykiske eller fysiske funktionsnedsættelser, som ikke kan varetag- ges, mens barnet eller den unge bor hjemme. Kommunens valg af anbringelsessted beror altid på en konkret, individuel vurdering af barnets eller den unges støttebehov. Det bemær- kes, at dette afsnit omfatter alle anbragte børn og unge inklusive børn og unge anbragt i en netværksplejefamilie.

Udviklingen på anbringelsesområdet er over en længere årrække gået i retning af, at færre børn og unge bliver anbragt uden for hjemmet. Mens knap 17.300 børn og unge var anbragt uden for hjemmet i alderen 0-22-år på et tidspunkt i 2007, herunder anbragte børn og unge i alderen 0-17 år og unge i alderen 18-22 år i opretholdt anbringelse i forbindelse med unge- støtte, var knap 16.300 børn og unge anbragt uden for hjemmet i 2024, svarende til et fald på knap 6 pct. Faldet er dog stagneret og siden 2021 har der været en lille stigning, jf. figur 1.

Figur 1

Antal anbragte børn og unge efter type af anbringelsessted, 2007-2024

Anm.: Børn og unge under 23 år, der i løbet af året var anbragt uden for hjemmet i perioden 2007-2024. Perioden er valgt for at illustrere det historiske skift fra flest anbringelser på børne- og ungehjem mv. før 2012 til flest anbringelser i plejefamilier efter 2012. Børn og unge, der både har været anbragt i en plejefamilie og på et børne- og ungehjem mv. i samme år vil indgå i begge kategorier, men kun en gang i "I alt". Før barnets lov trådte i kraft i 2024 hed børne- og ungehjem døgninstitutioner og socialpædagogiske opholdssteder, jf. serviceloven. Anbragte med uoplyst anbringelsessted indgår kun i "I alt". Børn- og ungehjem omfatter også anbringelser på kost- og efterskoler samt anbringelser på eget værelse, kollegier og kollegielignende opholdssteder. Opgørelsen omfatter børn og unge, som indgik i befolkningsregistret primo og/eller ultimo året.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Set henover hele perioden er antallet af anbragte børn og unge i plejefamilier steget. Det dækker dog over en stigning frem til 2017, hvorefter antallet af anbragte børn og unge i plejefamilier er faldet. Hvor der i 2007 var knap 7.500 anbragte børn og unge i plejefamilier, var det steget til knap 9.900 børn og unge i 2017, hvilket svarer til en stigning på godt 32 pct. De seneste år er antallet af børn og unge anbragt i plejefamilier dog faldet til godt 9.300 i 2024, svarende til et fald på knap 6 pct. Omvendt er antallet af anbragte på børne- og ungehjem mv. faldet fra godt 9.700 børn og unge i 2007 til godt 6.600 børn og unge i 2020 svarende til et fald på godt 32 pct. Siden 2020 er antallet af børn og unge anbragte på børne- og ungehjem mv. dog steget til godt 7.300 i 2024 svarende til en stigning på godt 10 pct. i perioden fra 2020 til 2024, *jf. figur 1*.

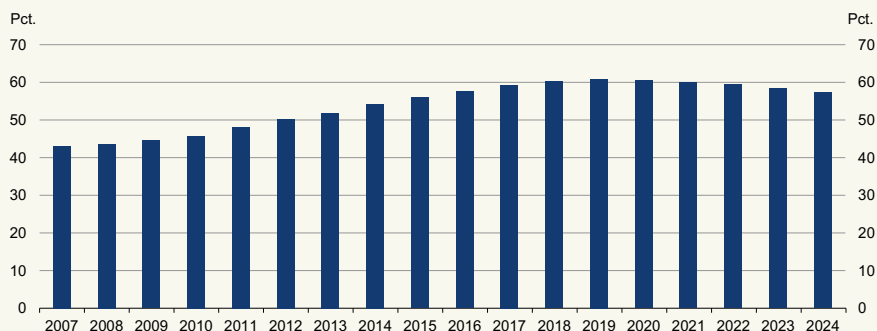
Der kan være flere forklaringer på, at antallet af anbragte børn og unge i plejefamilier er steget frem til 2017, men det skal blandt andet ses i lyset af regelændringerne som følge af den politiske aftale om Barnets Reform, der trådte i kraft 1. januar 2011. Med Barnets Reform blev det præciseret i serviceloven, at kommunerne altid skal overveje, hvordan anbragte børn og unge kan tilbydes et trygt omsorgsmiljø med nære og stabile relationer til voksne – og i den sammenhæng overveje, om en anbringelse i en plejefamilie er mest hensigtsmæssig af hensyn til barnets eller den unges behov. Samtidig blev de *kommunale plejefamilier* indført, som i kraft af særlige kompetencer og kvalifikationer var godkendt til at have børn med et større støttebehov i pleje, end almindelige plejefamilier i udgangspunktet kunne varetage¹. Det betød helt konkret, at flere anbragte børn og unge fik muligheden for at bo i en plejefamilie.

Andelen af børn og unge, som er anbragt uden for hjemmet i en plejefamilie, er samlet set steget over en længere årrække, men er faldet en smule igen over de senere år. Hvor det var 41 pct. af alle anbragte børn og unge, der boede i en plejefamilie ved udgangen af 2007, var det steget til 61 pct. ved udgangen af 2019. Siden da er andelen faldet en smule igen til 57 pct. ved udgangen af 2024, *jf. figur 2*.

¹ I 2019 trådte nye regler om godkendelse af plejefamilier i kraft, hvormed plejefamilierne blev omkategoriseret efter de fire eksisterende plejefamilietyper. Det er nærmere beskrevet i afsnit 4.

Figur 2

Andel anbragte børn og unge i plejefamilier, 2007-2024

Anm.: Børn og unge under 23 år, der i løbet af året var anbragt uden for hjemmet i perioden 2007-2024. Perioden er valgt for at illustrere det historiske skift fra flest anbringelser på børne- og ungehjem mv. før 2012 til flest anbringelser i plejefamilier efter 2012. Opgørelsen omfatter børn og unge, som indgik i befolkningsregistret primo og/eller ultimo året.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Der er imidlertid også anbragte børn og unge, som har behov for hjælp og støtte, som en plejefamilie i udgangspunktet ikke kan give dem. Det kan for eksempel være børn og unge med svære psykiske vanskeligheder eller omfattende funktionsnedsættelser, hvor en anbringelse på et børne- og ungehjem kan være den bedste løsning for at imødekomme barnets eller den unges behov. Det kan være en af årsagerne til, at der er en større andel blandt anbragte børn og unge på børne- og ungehjem, som har en diagnose relateret til en psykisk lidelse eller et handicap.

Blandt børn og unge i alderen 0-22 år, som var anbragt uden for hjemmet i 2024 på et børne- og ungehjem mv., havde godt 43 pct. fået stillet en diagnose relateret til et handicap. Til sammenligning havde godt 26 pct. blandt børn og unge i plejefamilier fået stillet en diagnose relateret til et handicap, *jf. tabel 1*. Der er dog ikke nødvendigvis en entydig kobling mellem en konkret diagnose og anbringelsen. Børn og unge med den samme diagnose kan have meget forskellige støttebehov, ligesom der kan ligge andre forhold bag anbringelsen eksempelvis sociale problemer i hjemmet.

Tabel 1**Udvalgte diagnoser blandt anbragte børn og unge efter anbringelsessted, 2024**

	Anbragt i plejefamilie	Anbragt på børne- og ungehjem mv.	Øvrige børn og unge
	Pct.		
Diagnose relateret til handicap, i alt	26	43	8
ADHD	13	24	3
Autismespektrum	6	17	3
Bevægelsesforstyrrelser	2	4	1
Cerebral parese	1	2	0
Epilepsi	2	5	1
Erhvervet hjerneskade	1	2	1
Udviklingshæmning	5	9	1
Øvrige udviklingsforstyrrelser	6	8	1
Diagnose relateret til psykiske vanskeligheder, i alt	14	38	4
Angst, OCD og svære belastnings- og tilpasningsreaktioner	4	21	2
Depression	0	4	1
Personlighedsforstyrrelser	0	3	0
Skizofreni	1	4	0
Spiseforstyrrelser	1	3	0
Øvrige psykiske lidelser	11	24	2

Anm.: Diagnoser blandt børn og unge i alderen 0-22 år, der var anbragt uden for hjemmet på et tidspunkt i 2024. Diagnoser relateret til et handicap er baseret på kontakter til somatiske og psykiatriske sygehuse i perioden 1995-2023. Diagnoser relateret til psykiske vanskeligheder er baseret på kontakter til psykiatriske og somatiske sygehuse i perioden 2018-2023. For nærmere afgrænsning af diagnoser se bilag 5 i Socialpolitisk Redegørelse 2024. Anbragte børn og unge med flere diagnoser kan indgå flere gange i opgørelsen med de relevante diagnoser, men kun én gang pr. anbringelsessted. Hvis barnet/den unge har været anbragt både i en plejefamilie og på et børne- og ungehjem mv., indgår barnet/den unge i kategorien børne- og ungehjem mv. Før barnets lov trådte i kraft i 2024 hed børne- og ungehjem døgninstitutioner og socialpædagogiske opholdssteder mv., jf. serviceloven. Nogle få anbragte børn og unge indgår ikke i opgørelsen pga. uoplyst anbringelsessted.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

De største diagnosegrupper blandt anbragte børn og unge er ADHD, autisme og angst mv. Også her er der forskelle på tværs af anbringelsessteder. Blandt anbragte børn og unge i alderen 0-22 år på børne- og ungehjem mv. i 2024 var det eksempelvis 24 pct., som havde fået stillet en diagnose for ADHD, mens det til sammenligning var 13 pct. blandt børn og unge i plejefamilier, jf. tabel 1. Det bemærkes dog, at opgørelsen ovenfor ikke er udtømmende i forhold til alle diagnoser, der kan være relateret til et handicap eller psykiske vanskeligheder. Opgørelsen omfatter heller ikke diagnoser stillet ved egen læge eller privatpraktiserende speciallæge.

Selvom diagnoser er relativt udbredt blandt børn og unge anbragt i en plejefamilie, er anbringelser i plejefamilier dog relativt sjældent begrundet med, at de har nedsat funktionsevne. Blandt de 0-22-årige, som var anbragt i en plejefamilie ultimo 2024, var de hyppigste udslagsgivende årsager til anbringelse 'utilstrækkelig omsorg fra forældre' eller 'anden bekymrende adfærd hos forældre' – det gælder henholdsvis i knap 61 pct. og knap 33 pct. af anbringelserne. Til sammenligning optrådte 'betydelig eller varig funktionsnedsættelse hos barnet eller den unge' som udslagsgivende årsag for 5 pct. af anbringelserne – primært blandt børn og unge med en diagnose relateret til handicap eller psykiske vanskeligheder, jf. tabel 2.

Det bemærkes, at anbringelser oftest har flere udslagsgivende årsager, hvorfor kolonnerne ikke summer til 100 pct.

Tabel 2**Udslagsgivende årsager til anbringelse blandt anbragte i en plejefamilie ultimo året, 2024**

Udslagsgivende årsager	Anbragte i plejefamilie, 0-22 år		
	Med diagnose*	Uden diagnose	Alle
	-----Pct.-----**		
Anden bekymrende adfærd hos barn/ung f.eks. udadreagerende adfærd	36,3	25,0	28,0
Sundhedsforhold hos barn/ung	13,1	10,1	10,9
Betydelig eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos barn/ung	12,5	2,3	5,0
Skoleproblemer hos barn/ung f.eks. Fravær	4,4	3,4	3,7
Misbrug hos barn/ung	0,4	0,3	0,3
Kriminalitet hos barn/ung	0,4	0,2	0,3
Udslagsgivende årsager hos barnet/den unge, i alt	49,8	32,6	37,2
Utilstrækkelig omsorg fra forældre	59,3	60,9	60,5
Anden bekymrende adfærd hos forældre	30,5	33,7	32,8
Betydelig eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos forældre	26,0	22,3	23,3
Misbrug hos forældre	12,4	17,0	15,8
Højt konfliktniveau eller vold i hjemmet mellem voksne	10,2	11,4	11,1
Kriminalitet hos forældre	2,0	3,8	3,3
Overgreb mod barn/ung, f.eks. seksuelt eller voldeligt, begået af forældrene	1,5	3,2	2,8
Sundhedsforhold hos en eller begge forældre	1,3	2,2	1,9
Fogedsag, hjemløshed eller udsættelse fra bolig	0,5	1,2	1,0
Udslagsgivende årsager hos forældre, i alt	84,7	88,2	87,3
Andet	18,9	14,2	15,5
Anden form for omsorgssvigt over for barn/ung	13,8	12,7	13,0
Overgreb mod barn/ung f.eks. seksuelt eller voldeligt	5,2	5,4	5,3
Andre udslagsgivende årsager, i alt	33,6	28,9	30,2

Note *) 'Med diagnose' omfatter personer med en diagnose relateret til handicap eller psykiske vanskeligheder. Diagnoser relateret til et handicap er baseret på kontakter til somatiske og psykiatriske sygehuse i perioden 1995-2023. Diagnoser relateret til psykiske vanskeligheder er baseret på kontakter til psykiatriske og somatiske sygehuse i perioden 2018-2023. For nærmere afgrænsning af diagnoser se bilag 5 i Socialpolitisk Redegørelse 2024.

**) Andele er udregnet inden for kolonnerne.

Anm.: Børn og unge i alderen 0-22 år, der indgår i befolkningsregistret ultimo 2024, var anbragt i en plejefamilie ultimo 2024 og for hvem, der kan findes en *afgørelse om anbringelse* eller en *iværksættelse af anbringelse*. Anbragte, for hvem en sådan indberetning ikke kan findes, indgår ikke. Opgørelsen omfatter derfor knap 6.900 af de knap 8.300 børn og unge i alderen 0-22 år, der var anbragt i en plejefamilie ultimo 2024. For børn og unge med flere anbringelser i plejefamilie er der taget udgangspunkt i den seneste. Det bemærkes, at anbringelser oftest har flere udslagsgivende årsager, hvorfor kolonnerne ikke summer til 100 pct.

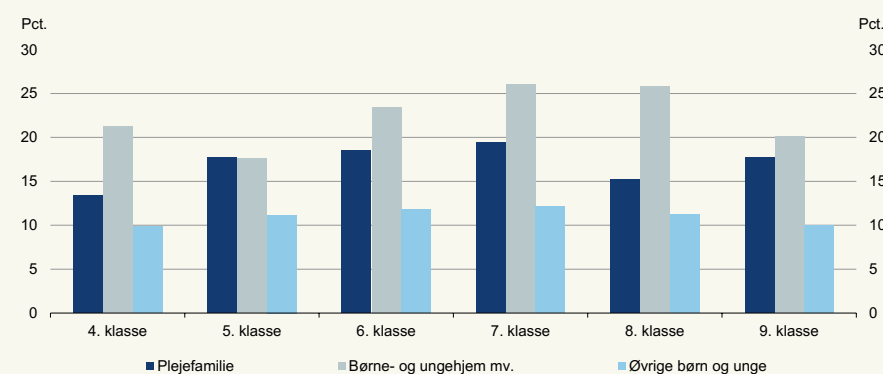
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Som tidligere undersøgelser har vist, så trives anbragte børn og unge generelt dårligere på en række områder end jævnaldrende børn og unge (Socialpolitisk Redegørelse 2020). Det kan der være flere grunde til, og det skal blandt andet ses i lyset af, at sociale problemer i hjemmet kan have været en medvirkende årsag til, at kommunen har fundet det nødvendigt med en anbringelse uden for hjemmet. Derudover anbringes nogle børn og unge uden for hjemmet som følge af psykiske vanskeligheder eller en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Der er også en klar tendens til, at anbragte børn og unge trives dårligere i grundskolen end øvrige børn og unge. Anbragte i plejefamilier trives imidlertid bedre sammenlignet med børn og unge på børne- og ungehjem. Mens omkring 20-26 pct. af eleverne i 4.-9. klasse, som var anbragt på et børne- og ungehjem mv., havde dårlig social trivsel i 2024, gjaldt det omkring 13-19 pct. af eleverne, som var anbragt i en plejefamilie, *jf. figur 3*.

Figur 3

Andel med dårlig social trivsel blandt anbragte børn og unge efter anbringelsessted og klassetrin, 2024

Anm.: Social trivsel blandt anbragte børn og unge samt øvrige børn og unge i 4. til 9. klasse, der har deltaget i den nationale trivselsmåling i foråret 2024, og været anbragt for tidspunktet for starten på trivselsmålingen. "Social trivsel" er beregnet som et indeks på baggrund af 10 spørgsmål om elevernes opfattelse af deres tilhørsforhold til skolen, klassen og fællesskabet samt tryghed og mobning. Det bemærkes, at relativt mange elever ikke har deltaget i trivselsmålingen, hvorfor billedet ikke nødvendigvis er repræsentativt for alle elever i skolen. Hvis barnet/den unge har været anbragt både i en plejefamilie og på et børne- og ungehjem mv., indgår barnet/den unge i kategorien børne- og ungehjem mv. Få anbragte børn og unge indgår ikke i opgørelsen pga. uoplyst anbringelsessted.

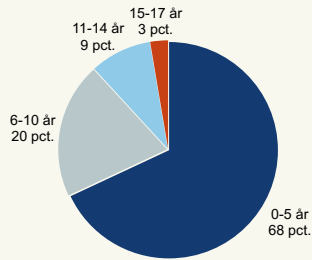
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Når anbragte børn og unge i plejefamilier trives bedre end børn og unge på børne- og ungehjem, skal det blandt andet ses i lyset af, at børn og unge på børne- og ungehjem ofte også har et større støttebehov, eksempelvis på grund af en nedsat funktionsevne eller psykiske vanskeligheder.

Børn og unge i plejefamilier bliver typisk anbragt i en tidligere alder end børn og unge på børne- og ungehjem. Mens 68 pct. af plejefamilieanbragte i 2024 blev anbragt for første gang i alderen 0-5 år, gør dette sig gældende for 17 pct. af de børn og unge, der var anbragt på et børne- og ungehjem mv. i løbet af 2024, *jf. figur 4 og 5*.

Figur 4

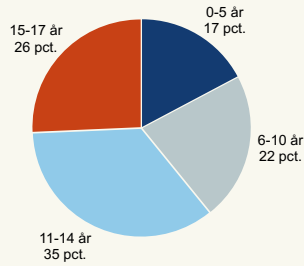
Alder ved første anbringelse for børn og unge anbragt i plejefamilier i løbet af året, 2024

8.918 børn og unge i alt

Figur 5

Alder ved første anbringelse for børn og unge anbragt på børne- og ungehjem mv. i løbet af året, 2024

7.314 børn og unge i alt

Anm.: Alder ved første anbringelse blandt anbragte børn og unge i alderen 0-22 år, der i løbet af året var anbragt uden for hjemmet i 2024. Børn eller unge indgår kun én gang på tværs af begge opgørelser. Hvis barnet/den unge har været anbragt på både i en plejefamilie og på et børne- og ungehjem mv., indgår barnet/den unge i kategorien børne- og ungehjem mv. Nogle få anbragte børn og unge indgår ikke i opgørelserne grundet uoplyst anbringelsessted. Alderen er opgjort ved at sammenholde startdatoen for den første anbringelse og fødselsdato. Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

3. Udvikling i antal plejefamilier

Der skelnes overordnet mellem fire typer af plejefamilier i Danmark. De fire typer af plejefamilier skal være med til at sikre, at plejefamilierne samlet set matcher bredden i behovene hos anbragte børn og unge. Samtidig skal kategoriseringen af plejefamilier understøtte kommunernes arbejde med at matche barnet eller den unge med den rette plejefamilie ved at gøre det klart, hvad der kendetegner de forskellige plejefamilietyper og de opgaver, de godkendes til at kunne varetage.

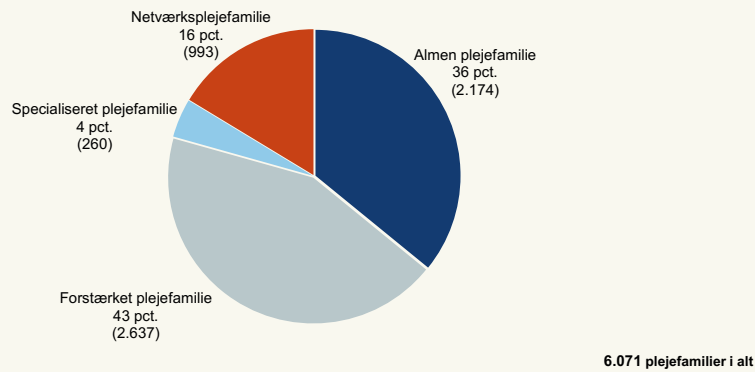
En *almen plejefamilie* er som udgangspunkt en almindelig familie, der giver plads i deres hjem til et barn med behov for støtte og omsorg. For børn og unge med moderate til svære støttebehov, eksempelvis på grund af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller omfattende omsorgssvigt, kan en anbringelse i en *forstærket* eller *specialiseret plejefamilie* være den rette løsning. For andre børn og unge kan en anbringelse i en *netværksplejefamilie* være det rigtige. Nogle børn og unge vil imidlertid have behov for hjælp, som en plejefamilie i udgangspunktet ikke kan give dem. Her kan en anbringelse på et børne- og ungehjem være den bedste løsning. De fire plejefamilietyper er nærmere beskrevet i *boks 1* nedenfor.

Boks 1

Plejefamilietyper

- **Almene plejefamilier** er familier, der er generelt godkendt af socialtilsynet til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med lette til moderate støttebehov. Det kan f.eks. være børn og unge med forsinket sproglig eller motorisk udvikling. Almene plejefamilier skal sikre udvikling og trivsel for barnet eller den unge, håndtere omsorgsopgaver, opdragelse og et uproblematisk eller lettere problematisk forældresamarbejde.
- **Forstærkede plejefamilier** er familier, der er generelt godkendt af socialtilsynet til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med moderate til svære støttebehov. Det kan f.eks. være børn og unge med angstproblematikker, selvskadende adfærd eller selvmordstanker. Forstærkede plejefamilier skal have viden om børn med særlige behov og/eller børn, der viser tegn på mistrivsel.
- **Specialiserede plejefamilier** er familier, der er generelt godkendt af socialtilsynet til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med svære støttebehov. Det kan f.eks. være børn og unge med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, eller som har været udsat for et massivt omsorgssvigt. Specialiserede plejefamilier skal have særlige kompetencer og kvalifikationer, som gør dem i stand til at samarbejde med eksterne fagpersoner og tilbud samt indgå i supplerende støtte og behandling i forhold til barnet eller den unge.
- **Netværksplejefamilier** er familier, som har en personlig relation til det barn, der skal anbringes. Det kan være en slægtning eller andre i barnets netværk, som påtager sig ansvaret for barnets omsorg og opdragelse. Netværksplejefamilier adskiller sig fra generelt godkendte familier ved ikke at være godkendt af socialtilsynene, men derimod være konkret godkendte af den anbringende kommune. Der stilles samme krav om grundkursus, supervision og efteruddannelse som til generelt godkendte plejefamilier. Desuden modtager netværksplejefamilier ikke honorering for at have et plejebarn boende, men alene dækning af udgifter forbundet med barnet eller den unges anbringelse i familien. Efter en konkret vurdering kan netværksplejefamilier få hel eller delvis hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Ved udgangen af 2024 var der knap 6.100 plejefamilier i Danmark. Det omfatter knap 2.200 almene plejefamilier, godt 2.600 forstærkede plejefamilier og knap 300 specialiserede plejefamilier, der alle er godkendt af socialtilsynet. Dertil omfatter det knap 1.000 netværksplejefamilier, som er godkendt som konkret egnede af kommunerne på baggrund af en personlig relation til barnet eller den unge, *jf. figur 6*.

Figur 6**Antal plejefamilier efter type af plejefamilie, 2024**

Anm.: Antal plejefamilier ultimo 2024, som enten var godkendt af socialtilsynet eller af en kommune. Da netværksplejefamilier ikke fremgår af Tilbudsportalen, så er disse opgjort på baggrund af anbringelsesregisteret og barnets adresseoplysninger. Syv plejefamilier havde ikke en godkendelsestype tilknyttet på Tilbudsportalen. Af samme grund stemmer plejefamilier i alt ikke med summen af de fire plejefamilietyper i opgørelsen.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen samt Danmarks Statistiks registerdata.

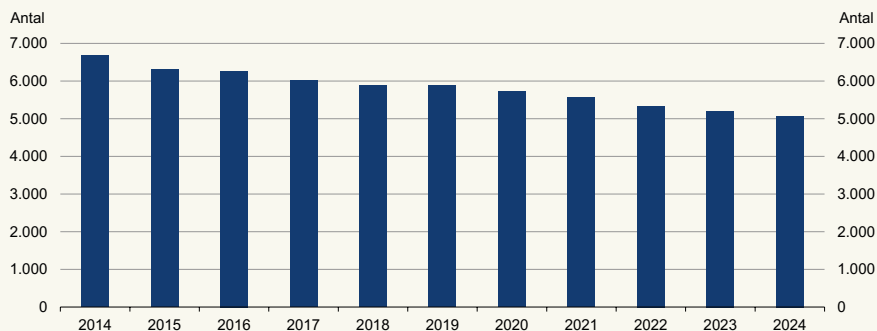
Det bemærkes, at netværksplejefamilier ikke indgår i opgørelserne i resten af analysen, da fokus er på generelt godkendte plejefamilier, som udgør hovedparten af plejefamilier. Dog er udviklingen i antallet af netværksplejefamilier nærmere beskrevet i *boks 2* på side 12.

Siden 2014 har socialtilsynet varetaget opgaven med at godkende og føre tilsyn med plejefamilier (eksklusive netværksplejefamilier) og sociale døgntilbud. Som en del af forløbet for at blive godkendt som plejefamilie skal ansøgerne gennemføre et grundkursus hos socialtilsynet. Grundkurset skal blandt andet klæde familierne godt på i forhold til deres nye rolle som plejeforældre, herunder bidrage med konkrete værktøjer til, hvordan de bedst muligt hjælper og støtter anbragte børn og unge i hverdagen. Når plejefamilier godkendes af socialtilsynet, bliver de generelt godkendte til at varetage hvervet som plejefamilie. Netværksplejefamilier adskiller sig fra generelt godkendte familier ved ikke at være godkendt af socialtilsynene, men derimod være konkret godkendte af den anbringende kommune. Netværksplejefamilier kan derfor kun tage imod det konkrete barn, de er godkendt til. Der stilles dog samme krav om grundkursus, supervision og efteruddannelse som til generelt godkendte plejefamilier.

Ses der alene på udviklingen i de generelt godkendte plejefamilier – dvs. eksklusive netværksplejefamilier – er der i perioden 2014-2024 sket et gennemsnitligt fald på knap 150 plejefamilier om året. Ved udgangen af 2014 var der knap 6.700 plejefamilier, som var godkendt af socialtilsynet, mens der ved udgangen af 2024 var knap 5.100 plejefamilier. Det er et samlet fald på 24 pct. i perioden, *jf. figur 7*.

Figur 7

Udvikling i antal plejefamilier, der er godkendt af socialtilsynet, 2014-2024

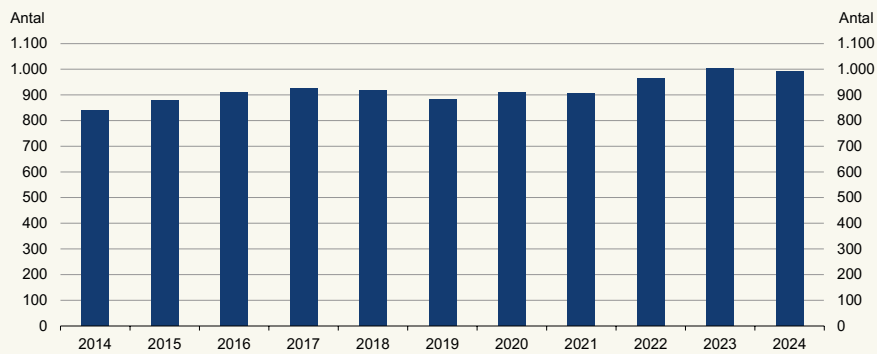
Anm.: Antal plejefamilier ultimo året i årene 2014-2024, som var godkendt af socialtilsynet. Socialtilsynene blev oprettet i 2014, hvorfor tidligere data om plejefamilier ikke er sammenligning med perioden fra 2014 og frem. Netværksplejefamilier indgår ikke i opgørelsen. For årene 2014-2020 er opgørelsen baseret på tal fra Social- og Boligstyrelsen, mens opgørelsen ultimo 2021-2024 bygger på egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen samt egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Der kan være flere forklaringer til, at antallet af plejefamilier er faldet over en længere år-række. Der ser blandt andet ud til at være en lille substitutionseffekt på området, idet kommunerne i lidt højere grad end tidligere anbringer i netværksplejefamilier end i almene plejefamilier. I aftalen om Børnene Først blev der også fra politisk side sat fokus på, at flere børn og unge skal anbringes i eget netværk, så barnet eller den unge så vidt muligt vokser op med og bevarer en nær kontakt til sit netværk, når dette er bedst for barnet eller den unge. Set over hele perioden 2014-2024 er antallet af netværksplejefamilier steget med knap 150 plejefamilier, *jf. boks 2*. Stigningen i antallet af netværksplejefamilier opvejer imidlertid langt fra faldet i de almene plejefamilier.

Boks 2**Netværksplejefamilier**

Antallet af netværksplejefamilier er steget med knap 150 plejefamilier i perioden 2014-2024, *jf. figur a*. Til sammenligning er antallet af øvrige plejefamilier faldet med godt 1.600 plejefamilier i samme periode.

Figur a**Udvikling i antal netværksplejefamilier, 2014-2024**

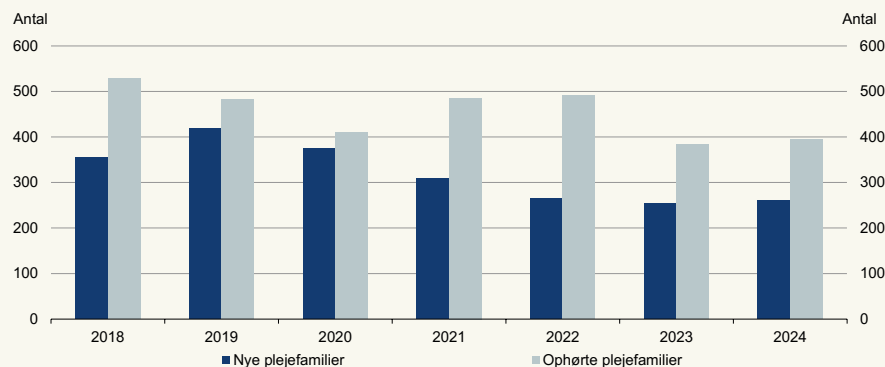
Anm.: Antal netværksplejefamilier ultimo året fra 2014-2024. Dette indbefatter også unge op til 23 år, der er i efterværn hos en netværksplejefamilie. Da netværksplejefamilier ikke fremgår af Tilbudsportalen er opgørelsen baseret på adresseoplysninger til de børn og unge, der var anbragt i netværksplejefamilie ultimo året. Opgørelsen er således forbundet med usikkerhed og er opgjort via en anden datakilde end de generelt godkendte plejefamilier.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Når antallet af plejefamilier samlet set er faldet over en årrække, kan det være et resultat af, at der ikke bliver rekrutteret lige så mange plejefamilier, som der stopper. Samtidig er antallet af børn og unge i plejefamilier også faldet siden 2017 efter en stor stigning årene forinden, hvorfor efterspørgslen på plejefamilier samlet set kan være blevet mindre. Fra 2018 til 2020 godkendte socialtilsynet i gennemsnit knap 400 nye plejefamilier om året, mens der i perioden 2021-2024 blev godkendt knap 300 plejefamilier om året. Samtidig er der siden 2018 i gennemsnit stoppet godt 450 plejefamilier om året, *jf. figur 8*.

Figur 8

Antal nye og ophørte plejefamilier godkendt af socialtilsynet, 2018-2024

Anm.: Antallet af nye og ophørte plejefamilier i årene 2018-2020 er baseret på tal fra Social- og Boligstyrelsen, mens opgørelsen for 2021-2024 er egne beregninger på data fra Tilbudsportalen. Data fra før 2018 er behæftet med større usikkerhed og indgår derfor ikke. Antal nye og ophørte plejefamilier er i årene 2021-2024 opgjort ved at sammenligne plejefamilier, der er registreret ultimo året med plejefamilier, der var registreret ultimo året før. Plejefamilier, som både bliver godkendt og udtræder i løbet af året, indgår ikke.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen samt egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Med afsæt i den politiske aftale om Børnene Først fik Social- og Boligstyrelsen til opdrag at gennemføre en landsdækkende samfundskampagne for at øge den brede befolknings kendskab til mulighederne for at hjælpe udsatte børn og unge ved at tage aktiv del i deres liv, herunder ved at blive plejefamilie. Kampagnen blev lanceret i oktober 2023 og fortsatte til maj 2024. Kampagnens formål og indhold er nærmere beskrevet i *boks 3* nedenfor.

Boks 3

National samfundskampagne: *Små Liv Søger Store Hjerter*

Social- og Boligstyrelsens samfundskampagne *Små Liv Søger Store Hjerter* var en såkaldt awareness-kampagne, som blev gennemført fra oktober 2023 til april 2024. Kampagnen havde til formål at oplyse familier og borgere om, hvordan de kan hjælpe udsatte børn og unge ved at tage aktivt del i deres liv, hvad enten det er som plejefamilie, adoptivfamilie, venskabsfamilie eller som støtteperson til børn og unge anbragt uden for hjemmet. Ét af kampagnens hovedbudskaber var, at det er en fælles samfundsopgave at hjælpe og tage ansvar for børn og unge, som har behov for at blive anbragt uden for hjemmet.

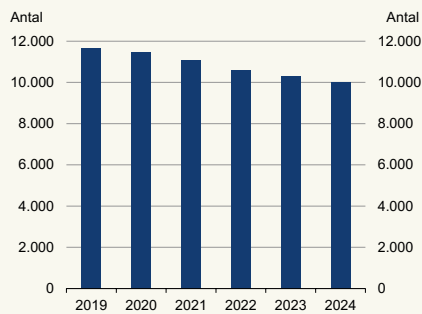
I tilrettelæggelsen af kampagnen har Social- og Boligstyrelsen inddraget centrale interessenter på området, herunder De Anbragtes Vilkår, Plejefamiliernes Landsforening, Forældrelandsforeningen mfl., der har særlig viden om området.

4. Antal plejefamilier med ledige pladser

Det er forskelligt fra plejefamilie til plejefamilie, hvor mange anbragte børn og unge de er godkendt af socialtilsynet til at have boende som led i en anbringelse eller et støtteophold, hvor børn og unge har mulighed for at være hos en plejefamilie periodisk i kortere ophold. Over de senere år er det samlede antal plejefamiliepladser til anbringelser og støtteophold imidlertid faldet. I perioden 2019-2024 er antallet af registrerede plejefamiliepladser faldet fra knap 11.700 pladser i 2019 til knap 10.000 pladser i 2024, hvilket svarer til et fald på knap 15 pct., *jf. figur 9*.

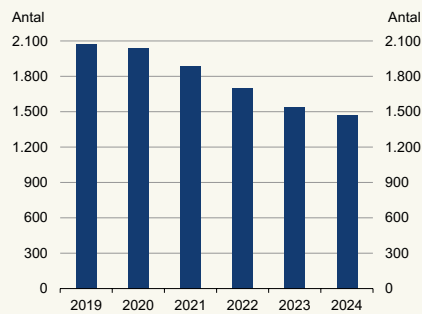
Figur 9

Antal registrerede pladser i plejefamilier, 2019-2024

Figur 10

Antal plejefamilier med mindst én ledig plads, 2019-2024

Anm.: Antal pladser i plejefamilier ultimo året, der var godkendt af socialtilsynet. Opgørelsen vedrører perioden fra 2019 og frem, hvor tilbudsportaldata for plejefamilier er tilgængeligt. Netværksplejefamilier indgår ikke i opgørelsen, da disse ikke fremgår af Tilbudsportalen. Opgørelsen er udelukkende lavet på baggrund af data fra Tilbudsportalen og er derfor ikke koblet med befolkningsregisteret. Pladser inkluderer både støtteophold (aflastning) og anbringelse. Data fra Tilbudsportalen om ledige pladser er forbundet med usikkerhed blandt andet som følge af sagsbehandlingstider for oplysninger på Tilbudsportalen.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

I samme periode er antallet af plejefamilier med ledige pladser faldet. Mens der var knap 2.100 plejefamilier med mindst én ledig plads ved udgangen af 2019, var der knap 1.500 plejefamilier med mindst én ledig plads ved udgangen af 2024. Der er således sket et fald i perioden på godt 600 plejefamilier med ledige pladser svarende til et fald på godt 29 pct., *jf. figur 10*.

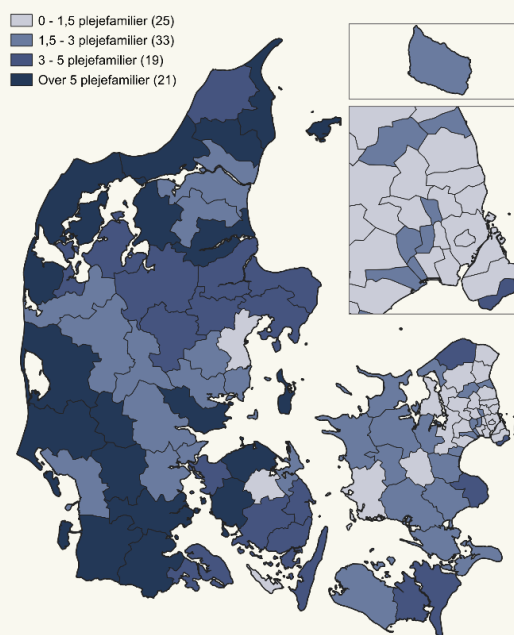
Det bemærkes, at opgørelsen af plejefamilier med ledige pladser er forbundet med usikkerhed. Det hænger blandt andet sammen med, at plejefamilierne ikke nødvendigvis registrerer alle ændringer på Tilbudsportalen, hvorfor pladsoplysninger for nogle plejefamilier potentielt ikke er opdaterede. Det kan ske som følge af, at plejefamilien ikke har indberettet, at de enten har fået optaget eller frigivet en plads, eller fordi den tilsynsførende myndighed endnu ikke har godkendt den indberettede ændring på Tilbudsportalen.

Opgørelsen af ledige pladser omfatter også plejefamilier, som alene ønsker at modtage børn som led i et støtteophold efter barnets lov. Et støtteophold kan eksempelvis være relevant i tilfælde, hvor barnet eller den unge har brug for at komme væk hjemmefra i en kortere periode, og kan anvendes som en mulighed for at give et pusterum til barnet eller den unge og familien. Det er samtidig vigtigt, at der er det rette match mellem barnets støttebehov og plejefamiliens ressourcer og kompetencer. Nogle anbragte børn og unge har et støttebehov, som kræver en forstærket eller specialiseret plejefamilie af hensyn til deres trivsel og udvikling. Derfor kan kommuner godt opleve, at de ikke kan finde en egnet plejefamilie, som matcher barnets støttebehov, selvom der er flere ledige plejefamilier i kommunen.

Antallet af plejefamilier med ledige pladser varierer meget på tværs af kommuner og landsdele. Der var flest ledige plejefamilier på Fyn og i Jylland, hvor der i flere kommuner er mere end fem plejefamilier med mindst én ledig plads pr. 10.000 personer i 2024. Til sammenligning var der færrest ledige plejefamilier i Region Hovedstaden, hvor flere kommuner har færre end 1,5 plejefamilier med ledige pladser opgjort pr. 10.000 personer, *jf. figur 11*.

Figur 11

Antal plejefamilier med mindst én ledig plads pr. 10.000 borgere i kommunen, 2024

Anm.: Plejefamilier, der var godkendt af socialtilsynet, og som ifølge Tilbudsportalen havde mindst én ledig plads pr. 31. december 2024 efter bopælskommune. Opgørelsen er udarbejdet med udgangspunkt i befolkningen i de enkelte kommuner ultimo året. I kommuner med under fem plejefamilier med mindst én ledig plads og over 10.000 borgere, er antallet af plejefamilier med ledige pladser pr. 10.000 borgere udregnet med udgangspunkt i fem plejefamilier med mindst én ledig plads grundet diskretionshensyn. "Pladser" omfatter både støtteophold efter barnets lov (aflastning efter serviceloven) og anbringelser uden for hjemmet. Netværksplejefamilier indgår ikke i opgørelsen. Data fra Tilbudsportalen om ledige pladser er forbundet med usikkerhed.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Der kan være flere forskellige forklaringer på den betydelige variation i antallet af plejefamilier med ledige pladser på tværs af landets kommuner. Det kan blandt andet hænge sammen med demografiske forhold, herunder uddannelsesbaggrund, alder og biologiske børn.

Kommunerne vil ofte forsøge at finde en egnet plejefamilie i nærområdet, da barnets nærmiljø kan være en betydningsfuld ressource i anbringelsen (VIVE, 2023). Eksempelvis kan det i mange tilfælde være bedst for barnets trivsel fortsat at kunne bevare en tæt kontakt til venner og familie, ligesom det kan være bedst for barnets trivsel ikke at skulle skifte skole mv. på grund af anbringelsen. Blandt andet derfor er der brug for plejefamilier fordelt over hele landet (VIVE, 2021a). Der kan dog også være hensyn, som gør, at det i visse tilfælde er relevant at anbringe barnet eller den unge i en plejefamilie længere væk fra nærmiljøet. Det kan eksempelvis være anbragte unge i en kriminel løbebane, hvor nærmiljøet kan have en negativ påvirkning på den unges udvikling og trivsel.

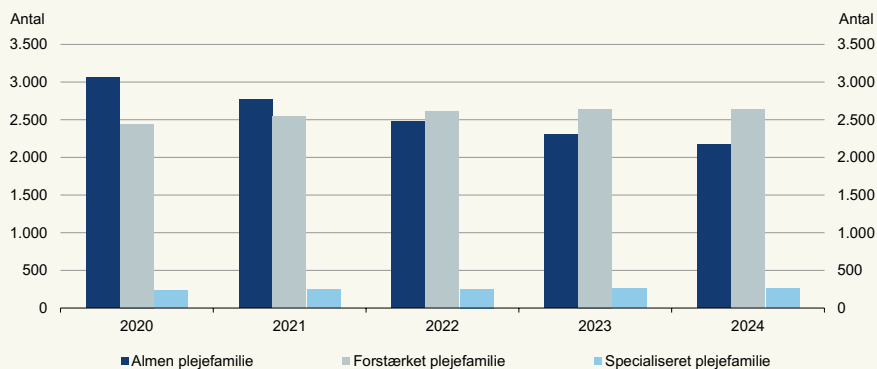
5. Flere forstærkede plejefamilier

Som beskrevet i de tidligere afsnit skal hver enkelt plejefamilie godkendes af socialtilsynet som enten almen, forstærket eller specialiseret plejefamilie. Det omfatter dog ikke netværksplejefamilier, som godkendes af kommunerne på baggrund af en personlig relation til det barn, der skal anbringes. De forskellige typer af plejefamilier skal blandt andet være med til at sikre, at plejefamilierne matcher bredden i behovene hos anbragte børn og unge. Samtidig skal kategoriseringen understøtte kommunernes arbejde med at matche barnet med den rette plejefamilie.

Over de senere år er der sket en øget grad af specialisering på plejefamilieområdet. Det kommer til udtryk ved, at antallet af almene plejefamilier er faldet, mens antallet af forstærkede plejefamilier er steget. I perioden 2020-2024 er antallet af forstærkede plejefamilier steget fra godt 2.400 til godt 2.600, mens antallet af almene plejefamilier er faldet fra knap 3.100 til knap 2.200 familier. Siden 2022 har der således været flere forstærkede plejefamilier end almene plejefamilier. Antallet af specialiserede plejefamilier er steget en smule over de senere år, og ved udgangen af 2024 var der 260 specialiserede plejefamilier, *jf. figur 12*.

Figur 12

Antal plejefamilier efter type, 2020-2024

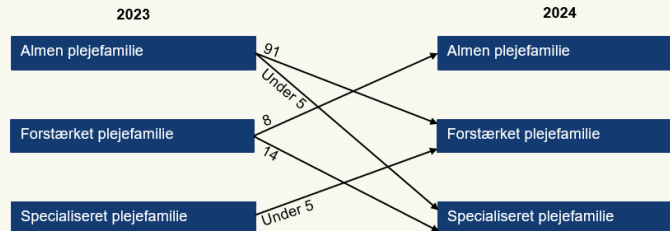
Anm.: Antal plejefamilier ultimo året, der var godkendt af socialtilsynet, og som fremgik af Tilbudsportalen. Opgørelsen vedrører perioden fra 2019 og frem, hvor tilbudsportaldata for plejefamilier er tilgængeligt. Netværksplejefamilier indgår ikke i opgørelsen, da disse ikke fremgår af Tilbudsportalen. I 2020 indgår få plejefamilier efter den forhenværende plejefamiliekategorisering under forstærkede eller almene plejefamilier. Syv plejefamilier havde ikke en registreret godkendelsestype på Tilbudsportalen i 2024 og indgår derfor ikke i opgørelsen.

Kilde: Egne beregninger data fra Tilbudsportalen.

Når antallet af forstærkede plejefamilier har været stigende over de senere år, så hænger det blandt andet sammen med, at nogle almene plejefamilier med tiden får opbygget større kompetencer, hvormed de kan blive regodkendt af socialtilsynet som forstærkede plejefamilier. Det betyder helt konkret, at socialtilsynet har vurderet, at de opfylder kvalifikationerne til at have børn i pleje med et større støttebehov end tidligere, eksempelvis på grund af større erfaring eller efteruddannelse. Fra udgangen af 2023 til udgangen af 2024 var der således 91 almene plejefamilier, der blev godkendt af socialtilsynet som forstærkede plejefamilier, mens 14 forstærkede plejefamilier blev godkendt som specialiserede plejefamilier, *jf. figur 13*.

Figur 13

Antal plejefamilier, der blev regodkendt af socialtilsynet som en anden plejefamilietype fra 2023 til 2024

Anm.: Antal plejefamilier ultimo 2023, der var godkendt af socialtilsynet, og som fremgik af Tilbudsportalen, og som var regodkendt af socialtilsynet som en ny plejefamilietype ultimo 2024. Netværksplejefamilier indgår ikke i opgørelsen. Hvis plejefamilierne har flere pladser med forskellige godkendelsestyper, er plejefamilien opgjort efter den godkendelsestype, som kan varetage det tungeste støttebehov. Syv plejefamilier havde ikke en godkendelsestype i 2024, og indgår ikke i denne opgørelse.

Kilde: Egne beregninger på data fra Tilbudsportalen.

Der er også nogle få plejefamilier, som bliver godkendt af socialtilsynet til en lavere specialiseringsgrad. Det kan blandt andet skyldes et ønske fra plejeforældrene selv, eksempelvis hvis de bliver ældre. I perioden 2023 til 2024 skiftede under fem specialiserede plejefamilier status til forstærkede plejefamilier, mens otte forstærkede plejefamilier skiftede status til almene plejefamilier.

6. Plejefamiliernes uddannelsesniveau og indkomst

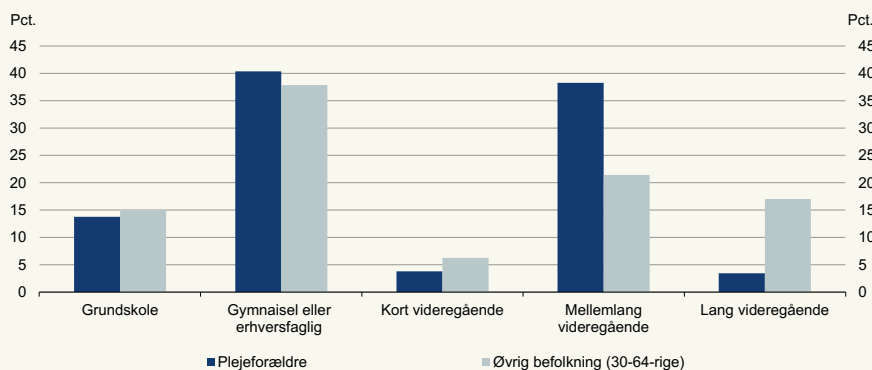
Ved godkendelsen af nye plejefamilier – og som led i de driftsorienterede tilsyn – skal socialtilsynet anvende den såkaldte *kvalitetsmodel*, der gælder på plejefamilieområdet (SBST, 2023). Det grundlæggende udgangspunkt for modellen er, at kvaliteten af en plejefamilie skal være kendetegnet ved, i hvor høj grad formålet med indsatsen realiseres og bidrager til, at barnet eller den unge trives i plejefamilien. Modellen er struktureret ud fra nogle faste temaer, kriterier og indikatorer. Eksempelvis lægges der i modellen vægt på, at plejeforældrene har de personlige, relationelle og faglige kompetencer, der er nødvendige for at sikre barnet en tryk hverdag og opvækst med nære og stabile relationer.

Selvom der ikke stilles krav til plejefamilierne om en særlig uddannelse, for at blive godkendt ved socialtilsynene, er der mange plejeforældre, som har gennemført en pædagogisk uddannelse. Den høje andel af plejeforældre med en pædagogisk uddannelse afspejler sig i plejeforældrenes uddannelsesniveau, hvor en højere andel end den øvrige befolkning har en mellemlang videregående uddannelse. Blandt plejeforældre, som var godkendt af socialtilsynet i 2024, havde godt 38 pct. en mellemlang videregående uddannelse mod godt 21 pct. blandt den øvrige befolkning i alderen 30-64 år. Godt 3 pct. af plejeforældrene havde en lang videregående uddannelse, mens det var 17 pct. blandt øvrige 30-64-årige i befolkningen. Knap 14 pct. blandt plejeforældrene havde grundskolen som højest gennemførte uddannelse,

hvilket var omtrent den samme andel blandt den øvrige del af befolkningen i 30-64-årsalderen, jf. figur 14.

Figur 14

Højest gennemførte uddannelse blandt plejeforældre, 2024

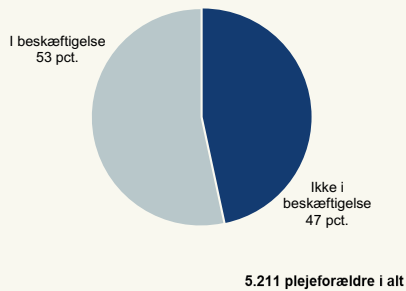
Anm.: Højest gennemførte uddannelse blandt plejeforældre, som var godkendt af socialtilsynet, og som var registreret på Tilbudsportalen som den primære plejeforælder i plejefamilien. Opgørelsen omfatter ikke netværksplejefamilier eller sekundære plejeforældre. Uddannelsesniveau angiver højest fuldførte uddannelse opgjort ultimo september 2024. Voksne med uoplyst uddannelse indgår i totalen, men er ikke vist i figuren.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata og data fra Tilbudsportalen.

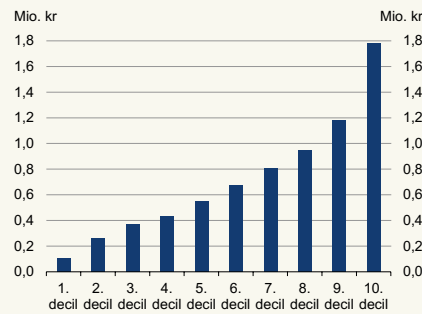
De fleste plejefamilier kan i udgangspunktet godt have andet arbejde ved siden af, at de er plejeforældre. Det afhænger imidlertid også af barnets eller den unges konkrete støttebehov, hvor kommunen skal vurdere, om anden beskæftigelse er foreneligt med plejearbejdet. Hvis barnets eller den unges støttebehov er meget stort, kan plejefamilien indgå aftale med den anbringende kommune om enten hel eller delvis erhvervsbegrænsning af hensyn til barnets eller den unges trivsel og udvikling. Blandt plejeforældre, som var godkendt af socialtilsynet i 2023, var 53 pct. i beskæftigelse udover plejefamiliehvervet, mens 47 ikke var i anden beskæftigelse, jf. figur 15.

Figur 15

Andel plejeforældre i beskæftigelse ved siden af plejefamilieerhvervet, 2023

Figur 16

Indkomst i plejefamilier fra plejevederlag opgjort efter decil, 2024

Anm.: Figur 15: Beskæftigelsesstatus blandt plejefamilier i løbet af 2023, der var generelt godkendt af socialtilsynet. Der er taget afsæt i 2023-data i opgørelsen, da 2024-data ikke var tilgængeligt på opgørelsestidspunktet. Beskæftigelsesstatus er dannet på baggrund af den primære plejeforældres socioøkonomiske status (RAS). Plejeforældre, der ikke er i beskæftigelse ud over plejeforældrehvervet, er defineret som ikke i beskæftigelse. Netværksplejefamilier indgår ikke i opgørelsen. Figur 16: 2025-pl. Indkomst forbundet med plejevederlag blandt plejefamilier i løbet af 2024, der var generelt godkendt af socialtilsynet. Plejevederlag for både den primære og sekundære plejeforælder er med i opgørelsen. Indkomst er defineret ud fra plejeforældres årsindkomst knyttet til plejefamilieerhvervets branchekode (BFL). Opgørelsen kontrollerer ikke for plejefamilietype, antallet af anbragte børn i hver plejefamilie eller for andelen af året, familien har et barn/ung anbragt. Det bemærkes, at plejefamilier, som kun har plejerveerlaget forbundet med børn og unge i støtteophold, også indgår i opgørelsen. Plejeforældre, der ikke har et barn eller ung i pleje, modtager ikke plejevederlag. Netværksplejefamilier indgår ikke i opgørelsen.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Almene, forstærkede og specialiserede plejefamilier aflønnes i form af skattepligtige vederlag, og det varierer fra plejefamilie til plejefamilie, hvor meget de modtager i vederlag om året. Det konkrete antal af vederlag, og størrelsen på plejefamiliernes vederlag, aftales mellem den anbringende kommune og plejefamilien. Fastsættelsen af vederlaget sker ud fra en samlet vurdering, der blandt andet inddrager barnets eller den unges støttebehov, plejefamiliens kvalifikationer samt plejeforholdets betydning for eventuelle erhvervsbegrænsninger. Det betyder også, at der kan være stor forskel på, hvor meget plejefamilierne modtager i vederlag om året, eftersom de kan have børn og unge i pleje med vidt forskellige støttebehov. Eksempelvis vil forstærkede og specialiserede plejefamilier typisk få et højere plejevederlag end almene plejefamilier, fordi de i udgangspunktet har børn og unge med et højere støttebehov i pleje. Herudover har mange plejefamilier flere børn i pleje, hvilket også medfører et højere vederlag. Mens plejefamilier med de 10 pct. laveste plejevederlag modtog godt 102.000 kr. i løbet 2024, modtog plejefamilierne med de 10 pct. højeste plejevederlag knap 1,8 mio. kr., jf. figur 16.

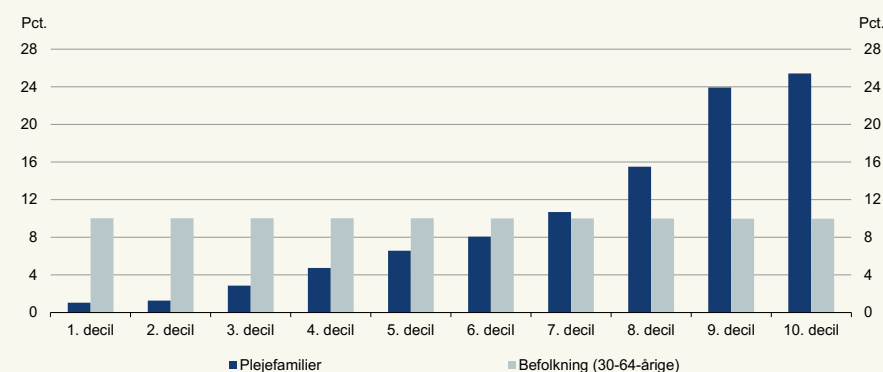
Det bemærkes, at opgørelsen i figur 16 også omfatter plejefamilier, som alene havde børn og unge boende periodevist som led i et støtteophold efter barnets lov. Disse plejefamilier modtager formentlig mindre i plejevederlag end plejefamilier, der børn og unge boende som led i en døgnanbringelse.

Hvis der ses på den samlede indkomst hos plejefamilier, herunder både indkomst fra plejevederlag og eventuel anden beskæftigelse, har mange plejefamilier en højere disponibel familieindkomst sammenlignet med øvrige familier. Det kommer til udtryk ved, at plejefamilier er tydeligt underrepræsenteret i de laveste indkomstdeciler, mens de omvendt er tydeligt overrepræsenteret i de øverste indkomstdeciler.

Blandt plejeforældre, der var godkendt af socialtilsynet i 2023, var det samlet set 65 pct., som enten lå i den 8., 9. eller 10. indkomstdecil målt ud fra familiernes ækvivalerede disponible indkomst. Til sammenligning var det godt 1 pct. af plejefamilierne, der lå i den 1. indkomstdecil, jf. figur 17. Det bemærkes dog, at den disponible indkomst ikke omfatter eventuel pension. Mens plejefamilievederlaget i udgangspunktet ikke er pensionsberettiget, er der mange andre erhverv, hvor arbejdsgiver indbetaler en del af indkomsten som pension. Denne del af indkomsten indgår imidlertid ikke af opgørelsen.

Figur 17

Ækvivaleret disponibel familieindkomst efter indkomstdeciler for plejefamilier og befolkningen, 2023

Anm.: 2025-pl. Ækvivaleret disponibel familieindkomst i 2023 blandt plejefamilier, som var godkendt af socialtilsynet. Familieindkomst vises kun en gang pr. plejefamilie, og er opgjort fra ud fra den primære plejeforældre. Indkomsten er opgjort i løbet af året for plejefamilier, der var registreret på tilbudsportalen ultimo 2023. Indkomsten er opgjort i løbet af året for befolkningen i alderen 30-64 år ultimo 2023, som også var fuldt skattepligtige i 2023. Opgørelsen tager afsæt i Danmarks Statistiks familiedefinitioner, hvormed familier er opgjort som ægtepar, registreret partnerskab, samlevende, samboende med samme bopæl og enlige. Den ækvivalerede disponible familieindkomst tager højde for, at antallet af voksne og børn kan variere på tværs af familierne, herunder at der er størrelsesfordele ved at være en familie, hvorved indkomsterne bliver sammenlignelige på tværs af familietyperne. Der er taget afsæt i 2023-data i opgørelsen, da 2024-data ikke var tilgængeligt på opgørelsestidspunktet.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata og data fra Tilbudsportalen.

Når mange plejefamilier har en højere disponibel familieindkomst sammenlignet med øvrige familier, skal det blandt andet ses i lyset af, at en stor del har modtaget mere end 500.000 kr. i plejevederlag i løbet af året, jf. figur 16, ligesom godt halvdelen af de primære plejeforældre er i beskæftigelse ved siden af plejefamiliehvervet. Plejefamilierne kan således potentielt have to fuldtidsindkomster foruden plejevederlagene.

7. Udvikling i plejeforældrenes alder

Som tidligere undersøgelser har vist, er den gennemsnitlige alder blandt plejeforældre steget over en længere årrække år. Eksempelvis viser en analyse fra det tidligere Social- og Indenrigsministeriet, at gennemsnitsalderen blandt plejeforældre steg fra ca. 46 år i 2000 til ca. 52 år i 2017. Altså en samlet stigning i gennemsnitsalderen på ca. 6 år i perioden 2000-2017 (Socialpolitisk Redegørelse 2019).

Der kan være flere forklaringer til, at gennemsnitsalderen blandt plejeforældre er steget over en længere årrække, men det skal blandt andet også ses i lyset af, at kvinder generelt vælger at få børn i en senere alder i dag sammenlignet med tidligere. Siden 2000 er den gennemsnitlige alder blandt førstegangsfødende kvinder i Danmark steget med lidt mere end 2 år, og i 2024 var alderen blandt førstegangsfødende kvinder godt 30 år². Når det har relevans for udviklingen i antallet af plejeforældre, hænger det sammen med, at mange først bliver plejeforældre, når deres biologiske børn er flyttet hjemmefra. En undersøgelse fra VIVE viser således, at ca. halvdelen af alle nye plejeforældre med biologiske børn bliver plejeforældre, når de biologiske børn er flyttet hjemmefra (VIVE, 2021b).

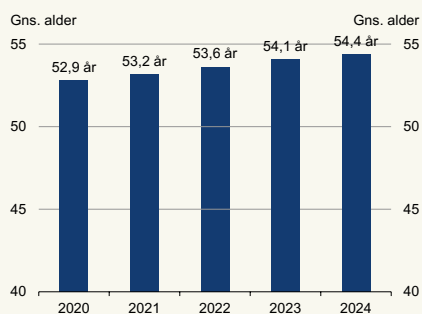
Når gennemsnitsalderen blandt plejeforældre stiger, skal det også ses i lyset af, at pensionsalderen generelt har været stigende over en årrække, og at flere vælger at blive på arbejdsmarkedet i længere tid sammenlignet med tidligere. Der er dog ingen fast pensionsalder blandt plejeforældre, og de kan således fortsætte med at være plejeforældre i en sen alder, så længe socialtilsynet opretholder deres godkendelse.

Ses der på udviklingen over de seneste år, er gennemsnitsalderen blandt landets plejeforældre fortsat med at stige fra 52,9 år i 2020 til 54,4 år i 2024, *jf. figur 18*. Blandt de knap 5.100 plejefamilier, der var godkendt af socialtilsynet ved udgangen af 2024, var 29 pct. af plejeforældrene 60 år eller ældre. Til sammenligning var 45 pct. i aldersgruppen 50-59 år, 20 pct. var i aldersgruppen 40-49 år, mens kun 6 pct. var under 40 år, *jf. figur 19*.

² Egne beregninger på tal fra Danmarks Statistik: <https://www.statistikbanken.dk/FOD11>

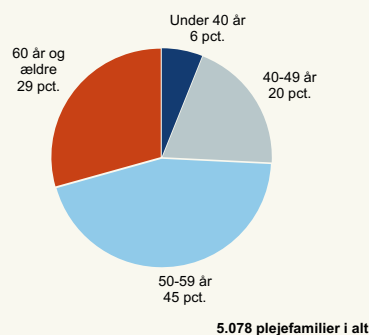
Figur 18

Gennemsnitsalder blandt plejeforældre, 2020-2024

Figur 19

Aldersfordeling blandt plejeforældre, 2024

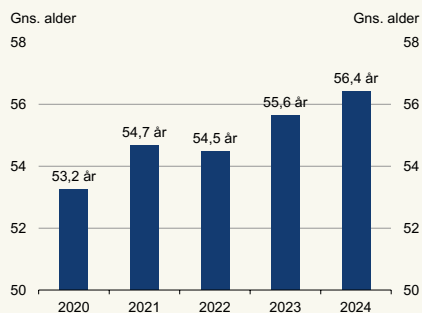
Anm.: Aldersfordeling blandt plejeforældre, som var godkendt af socialtilsynet, og som var registreret som primær plejeforælder på Tilbudsportalen ultimo 2024. Opgørelsen vedrører perioden fra 2019 og frem, hvor Tilbudsportaldata for plejefamilier er tilgængeligt. Året 2019 indgår ikke, da information om cpr-nummer og dermed alder ikke kendes for mange plejefamilier i dette år. Opgørelsen omfatter ikke netværksplejefamilier eller sekundære plejeforældre. Alderen er opgjort ultimo året.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata og data fra Tilbudsportalen.

Gennemsnitsalderen blandt de ophørte plejefamilier er kun lidt højere end gennemsnitsalderen blandt aktive plejefamilier. Samtidig er også den gennemsnitlige alder blandt de ophørte plejeforældre er steget over de senere år fra 53,2 år i 2020 til 56,4 år i 2024, jf. figur 20.

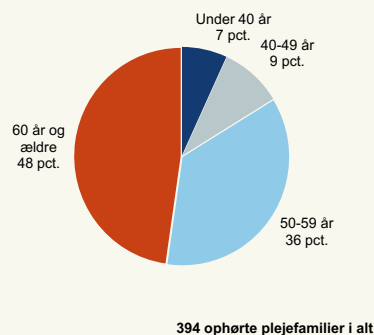
Figur 20

Gennemsnitsalder blandt ophørte plejeforældre, 2020-2024

Figur 21

Aldersfordeling blandt ophørte plejeforældre, 2024

Anm.: Aldersfordeling blandt ophørte plejeforældre, som var godkendt af socialtilsynet, og som var registreret som primær plejeforælder på Tilbudsportalen. Opgørelsen omfatter ikke netværksplejefamilier. Alderen er opgjort ultimo året. Ophørte plejefamilier er opgjort som plejefamilier, der var registreret som plejefamilie ultimo året før, men ikke registreret ultimo året. Plejefamilier, som bliver godkendt og stopper i samme år, indgår ikke.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata samt data fra Tilbudsportalen.

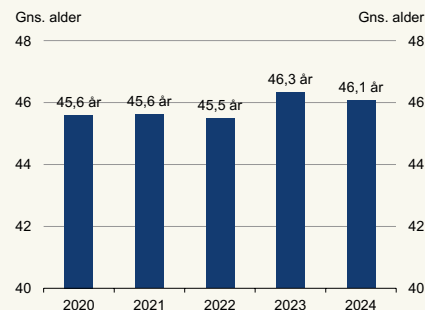
Der er plejeforældre inden for alle aldersgrupper, som stopper med at være plejefamilie, og der kan ligge flere årsager bag, at de stopper. Tidligere undersøgelser viser blandt andet, at beslutningen om at fortsætte som plejefamilie kan hænge sammen med familiernes egen livssituation såvel som deres oplevelse af samarbejdet med kommunen og samarbejdet med barnets biologiske forældre (Bryderup, Engen, & Kring, 2017; Rasmussen, Søbjerg, Jæger, & Rasmussen, 2020; VIVE, 2021a).

En stor andel stopper imidlertid i forbindelse med, at de nærmer sig pensionsalderen. Blandt de knap 400 plejeforældre, der stoppede som plejefamilie i løbet af 2024, var knap halvdelen 60 år eller ældre. Samtidig stopper en relativ stor andel af plejeforældrene, der er under 40 år, hvilket kan tilskrives forskellige grunde. Det kan for eksempel skyldes, at nygodkendte plejefamilier uden erfaring med plejeopgaver i nogle tilfælde risikere at blive valgt fra, når kommunen skal finde en passende plejefamilie (Socialtilsyn Hovedstaden, 2023). Det bemærkes, at godkendelsen til at være plejefamilie bortfalder, hvis denne ikke har været benyttet til det godkendte formål i en sammenhængende periode på tre år. Der kan også være tale om plejeforældre, som relativt hurtigt finder ud af, at de plejeforældrehvervet alligevel ikke er for dem, jf. figur 21.

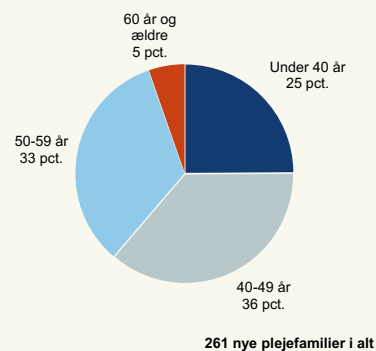
Gennemsnitsalderen blandt nye plejeforældre har ligget nogenlunde stabilt over de senere år på omkring 46 år, jf. figur 22.

Figur 22

Gennemsnitsalder blandt nye plejeforældre, 2020-2024

Figur 23

Aldersfordeling blandt nye plejeforældre, 2024

Anm.: Aldersfordeling blandt nye plejeforældre, som var godkendt af socialtilsynet, og som var registreret som den primære plejeforælder på Tilbudsportalen. Opgørelsen vedrører perioden fra 2019 og frem, hvor Tilbudsportaldata for plejefamilier er tilgængeligt. Året 2019 indgår ikke, da information om cpr-nummer og dermed alder ikke kendes for mange plejefamilier i dette år. Opgørelsen omfatter ikke netværksplejefamilier eller sekundære plejeforældre. Alderen er opgjort ultimo året. Antal nye plejefamilier er opgjort som plejefamilier, der ikke var registreret som plejefamilie ultimo året før, men var registreret som plejefamilie ultimo året. Plejefamilier, som bliver godkendt og stopper i samme år, indgår ikke.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata samt data fra Tilbudsportalen.

Selvom gennemsnitsalderen blandt nye plejeforældre er nogenlunde konstant i midten af 40'erne, så starter mange plejeforældre forsat i en forholdsvis sen alder set i sammenhæng

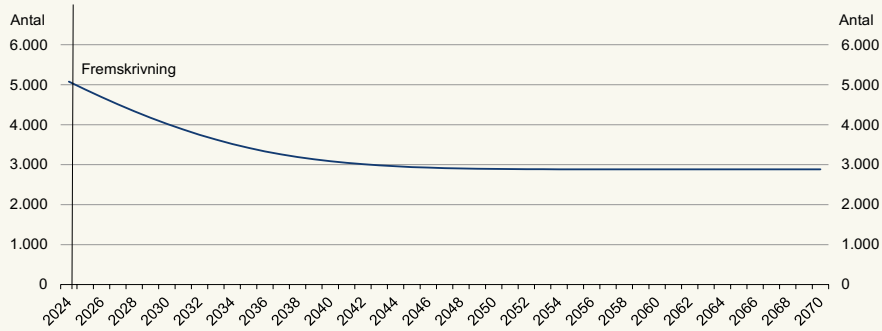
med, at plejefamilier gennemsnitligt ophører omkring midten af 50'erne. Samtidig er størstedelen af de nye plejeforældre dog stadig under 50 år. Blandt de godt 260 nye plejeforældre, der blev godkendt af socialtilsynet i løbet af 2024, var 25 pct. under 40 år, 36 pct. var i alderen 40-49 år, *jf. figur 23*.

Når gennemsnitsalderen blandt plejeforældre stiger, og en relativt høj andel af de eksisterende plejeforældre er over 60 år, kan det potentielt blive en udfordring i kommuner med få yngre plejefamilier. Det skal ses i lyset af, at der kan være et ønske om at anbringe mindre børn hos yngre plejeforældre, så barnet ikke skal skifte anbringelsessted i tilfælde af, at plejeforældrene går på pension. Som vist i figur 4 i afsnit 2, så bliver de fleste børn og unge i plejefamilier anbragt uden for hjemmet i en relativt tidlig alder. Blandt alle anbragte børn og unge i alderen 0-22 år, der var anbragt i en plejefamilie i 2024, var 68 pct. blevet anbragt uden for hjemmet for første gang i alderen 0-5 år. Det bemærkes dog, at ovenstående opgørelser er baseret på et landsgennemsnit, og at billedet formentlig varierer fra kommune til kommune.

8. Fremskrivning af antal plejefamilier, 2024-2070

Som beskrevet i afsnit 2 oplever flere af landets kommuner, at de har svært ved at finde ledige plejefamilier (VIVE, 2021a). Fortsætter antallet af plejefamilier med at falde, er der således en risiko for, at kommunerne får sværere ved at finde ledige plejefamilier i de kommende år.

Fremskrives udviklingen i antallet af plejefamilier med udgangspunkt i aldersfordelingen blandt nuværende plejefamilier samt de seneste års nygodkendte og ophørte plejefamilier, forventes antallet af plejefamilier at falde til knap 2.900 plejefamilier i perioden frem mod 2070, *jf. figur 24*. Dette svarer til et fald på ca. 43 pct. i perioden fra 2024 frem til 2070. Det skal bemærkes, at fremskrivningen er baseret på en række stiliserede "alt andet lige" antagelser, hvorfor opgørelsen er forbundet med betydelig usikkerhed. Disse antagelser er beskrevet nærmere i *boks 4*.

Figur 24**Fremskrivning af antal plejefamilier efter alder, 2024-2070**

Anm.: Fremskrivning af antal plejefamilier i perioden 2024-2070 med udgangspunkt i alderen blandt plejeforældre i 2024, samt de seneste års nye og ophørte plejefamilier. Opgørelsen er forbundet med betydelig usikkerhed. Se boks 4 for nærmere dokumentation af opgørelsesmetoden. Netværksplejefamilier indgår ikke i opgørelsen. Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata samt data fra Tilbudsportalen.

Som bemærket er ovenstående fremskrivning baseret på en række stiliserede "alt andet lige" antagelser, hvorfor opgørelsen er forbundet med betydelig usikkerhed. Eksempelvis er fremskrivningen baseret på aldersfordelingen blandt de nuværende plejefamilier samt aldersfordelingen blandt de seneste tre års nye og ophørte plejefamilier. Der er endvidere lagt til grund i fremskrivningen, at udviklingen i antal nye og andel ophørte plejefamilier inden for hver aldersgruppe i de kommende år forbliver på samme niveau som i 2022-2024. Opgørelsesmetoden er nærmere uddybet i boks 4 nedenfor.

Der er i fremskrivningen ikke taget højde for, hvordan nye politiske initiativer på området eventuelt vil påvirke udviklingen i antallet af plejefamilier. Fremskrivningen tager heller ikke i betragtning, hvorvidt behovet for plejefamilier vil ændre sig over årene, eksempelvis hvis der kommer færre børn og unge, som får behov for en anbringelse uden for hjemmet. Men samlet set peger overstående fremskrivning dog på, at kommunernes udfordringer med at finde ledige plejefamilier vil blive større i løbet af de kommende år.

Boks 4

Metode for fremskrivning af antal plejefamilier efter alder

Fremskrivningen af antallet af plejefamilier frem til 2070 tager udgangspunkt i bestanden af plejefamilier i 2024 samt inflow og outflow i perioden 2022-2024. Fremskrivningen tager endvidere udgangspunkt i den primære plejeforælders alder. Hvert år fremskrives antallet af plejefamilier således ud fra følgende tre parametre:

- 1) De eksisterende plejeforældre bliver ét år ældre.
- 2) En andel af plejeforældrene ophører. Andelen opgøres inden for hver aldersgruppe med udgangspunkt i de ophørte plejefamilier i perioden 2022-2024. Det antages således, at outflowet vil være afhængig af bestandens størrelse.
- 3) Et antal nye plejefamilier kommer til i hver aldersgruppe. Det antages, at inflowet vil være uafhængig af bestandens størrelse, og at inflowet vil være konstant fremadrettet.

Fremskrivningen baserer sig på alderen for de primære plejeforældre. De potentielle sekundære plejeforældres alder inkluderes derfor ikke i fremskrivningen. Plejefamilier består altid af en primær plejeforælder, men der kan også være registreret en sekundær plejeforælder, f.eks. en partner. Fremskrivningens aldersopgørelser er afgrænset til primære plejeforældre, fordi Socialtilsynets godkendelse er knyttet til den primære plejeforælder.

9. Litteraturliste

Bryderup, I., Engen, M., & Kring, S. (2017). Resultater af undersøgelser blandt almindelige familieplejere. I I. Bryderup, M. Engen, & S. Kring (Red.), Familiepleje i Danmark. Århus: Klim.

Cavalca, P. G. (2021). Economic causes and consequences of foster parenting. I Essays in Economics of Child Protection, PhD Series, No. 220. København: University of Copenhagen, Department of Economics. https://www.economics.ku.dk/research/workingpapers/phdseries/phd-series_2007-/Ph.D.220.pdf

Egmont Fonden. (2017). Egmont Rapporten: Vi kan godt! - Styrk anbragte børns læring og livsduelighed. København: Egmont Fonden. <https://viden.sl.dk/artikler/boern-og-unge/socialt-udsatte/egmont-rapporten-2017/>

Rasmussen, B. M., Søbjerg, L. M., Jæger, S. J., & Rasmussen, M. K. (2020). Netværksanbringelser – et uforløst potentiale. Uden for Nummer, 40, 14-23.

SFI (2015). Anbragte børn og unges trivsel 2014. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. <https://www.vive.dk/da/udgivelser/anbragte-boern-og-unges-trivsel-2014-dx3l8qxb/>

Social- og Boligstyrelsen (2023). Kvalitetsmodel for socialtilsyn: Temaer, kriterier og indikatorer for plejefamilier. Odense: Social- og Boligstyrelsen. <https://www.sbst.dk/Media/638554219872664187/Kvalitetsmodel%20-%20Plejefamilier-%20Version%20iht.%20BEK%20nr.%201490%20af%2006.12.%202023%20T%202.pdf>

Social- og Indenrigsministeriet (2019). Socialpolitisk Redegørelse 2019. København: Social- og Indenrigsministeriet. <https://www.sm.dk/publikationer/2020/jan/socialpolitisk-redegoerelse-2019>

Social – og Ældreministeriet (2020). Socialpolitisk Redegørelse 2020. København: Social – og Ældreministeriet. <https://www.sm.dk/publikationer/2021/feb/socialpolitisk-redegoerelse-2020>

Socialtilsyn Hovedstaden (2023). Årsrapport 2022 Socialtilsyn Hovedstaden. København: Socialtilsyn Hovedstaden. https://socialtilsyn.frederiksberg.dk/media/vmnj554l/aarsrapport_socialtilsyn-hovedstaden_2022.pdf

VIVE. (2021a). Rekruttering og fastholdelse af plejefamilier – Udviklingstendenser og geografisk variation. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. <https://www.vive.dk/media/pure/mxbm0dzb/5998889>

VIVE. (2021b). Nye plejefamilier – Hvad kendetegner nye plejefamilier, og hvorfor vælger de at blive plejefamilie? København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. <https://www.vive.dk/media/pure/yxdn5mvg/5998803>

Udvikling på plejefamilieområdet

VIVE. (2023). Trivsel blandt børn og unge i udsatte positioner 2023. København K: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. <https://www.vive.dk/media/pure/4vl88dox/23947692>